

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 8 (3)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 novembra 1932.

PATENTNI SPIS BR. 9252

**I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Frankfurt am Main,
Nemačka.**

Postupak za beljenje like, naročito lana, kudelje i t. sl. u obliku konca, tkiva kao i u obliku sirovih vlakana.

II. Dopunski patent uz osnovni patent broj 7932.

Prijava od 16 jula 1931.

Važi od 1 januara 1932.

Traženo pravo prvenstva od 17 oktobra 1930 (Nemačka).

Najduže vreme trajanja do 31 avgusta 1945.

Predmet patenta Br. 7932 je jedan postupak za beljenje like, naročito lana, kudelje i sl. uz upotrebu superoksidnih i hipohlornih kapatila, koji je naznačen time, što se sirovo vlakno podvrgava najzmeničnoj obradi vodoniksuperoksidnim i hlornim kapatilima u ovoj sukcesiji: superoksid, hlor (kiseo, prvenstveno sa jednim aciditetom saobrazno pH-vrednosti <5), među-pranje parenjem sa rastvorom sode, hlor (alkalni do neutralnog), superoksid. U smislu I dopunskog patenta br. 8669 ispostavilo se je, da se prvi i poslednji stepen korisno izostavi i zameni luženjem pod pritiskom, ako je postavljen zadatak, da robu mesto na punu belinu dovedemo najpre na niži stepen beline (četvrt do eventualno polubeline), ali da iz ove robe sa sigurnošću udaljimo slamne delove.

Dalje se je našlo, da se probitačno delimična belina uz udaljenje slamnih delova takođe može da postigne, ako se postupak glavnog patenta tako izvrši, kada se prvi i poslednji stepen postupka glavnog patenta izostavi pa se roba samo pomoću toplog alkalnog rastvora natopi, te se pusti, da alkalni rastvor pri temperaturama između od prilike 40 i 90° dejstvuje na robu a zatim se za vreme nekoliko sati, n. pr. preko noći ostavi roba u rastvoru bez dovanja topote. Zato su podesni n. pr. rastvori sode, s 4—6% kalc. sode u odno-

su prema bruto težini robe, a ti rastvori mogu u danom slučaju sadržavati i kalijumovu lužinu. Posle ovoga topljenja roba se kratko pere pa se sada u smislu u glavnom patentu navedenih daljih stepena postupka hlornog beljenja u kiselim kapatilima, koji sadržavaju 1 do 8 grama uspešnog hlor-a i 8 do 15 gr HCl u litru, dalje obrađuje, našto onda dolazi parenje sa jednim rastvorom sode i neutralno ili alkalno naknadno beljenje u smislu navoda glavnog patenta.

Tehnička korist ove izmene postupka leži u tom, što se uz neumanjeno potpuno odstranjenje slamnih delova (pozder) gubitci težine robe još primetno smanjuju. Na četvrt do polubeline beljena roba, koja se tako dobija, daje se vrlo dobro i ravnomerno bojiti. Ako se ne name-rava bojiti, može se naravno i postupak beljenja produžiti, pošto je prvim trima stepenima gore opisanoga postupka dobivena svestrana osnovna belina, koja uklanja slamne delove, koji smetaju, i glavnu količinu lignina, pa se može tako obradlena partija robe u danom slučaju i dalje beliti do pune beline. Za ovo dopunsko beljenje mogu se primeniti razni za beljenje like po sebi poznati postupci. Može se n. pr. na 5 stepenu nadovezati kratko jedno parenje sa razblaženim rastvorom sode pa onda robu na nekoliko dana prostreti, ili dodati

jedno slabo superoksidno ili slabo hiperhloritno beljenje, ili najposle jednu kombinaciju obojega.

Patentni zahtev:

Izmena postupka po patentu br. 7932,

naznačena time, što se ovde poslednji stepen postupka izostavi i što se prvi stepen zameni višečasovnim natapanjem robe u jednom toplom alkalnom rastvoru, n. pr. u jednom rastvoru sode.